

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 11 Grudnia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt Petersburg dnia 4 Grudnia.

W zesłą sobotę, d. 2 grudnia, o godzinie 1szej z południa, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, w pożądaném zdrowiu, raczył powrócić do tutejszey stolicy, z podróży Swojej do Moskwy. (G. S. P.)

List z Moskwy pod 27 Listopada.

26 listopada, starodawna nasza Stolica, uradowana została niespodzianym przyjazdem swego NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHY. CESARZ JEGOMOŚĆ raczył przybyć do Moskwy w nocy dnia 25go, o pół do dwónastey.

Wiść o przybyciu Ruskiego MONARCHY, z szybkością błyskawicy, po całym rozleciała się miście, i zrana cała przestrzeń naokoło Soboru napełniona została ludem. Wszystkie oczy obrócone były na okna Nikołajewskiego pałacu; każdy z niecierpliwości oczekiwał chwili, kiedy Gość naz NAYJAŚNIEJSZY, obyczajem Swych prawowiernych Przodków, pójdzie do Soboru, dla oddania pokłonu Świętym Pańskim, Patronom Moskwy. Ledwie co CESARZ JEGOMOŚĆ, wystuchawszy Liturgii w Swej pałacowej cerkwi, ukazał się na balkonie. Ruskie ura, niekupne wyrażenie miłości ludu, rozniosło się i zagrzmiało po całej przestrzeni placow. Nie wspomniemy o uniesieniu mieszkańców Moskwy, na widok Tego, którego imię nierozłączne jest z świętym imieniem Oyczyzny, w duszy każdego Rossyanina. — I w dniach wesela, i w godzinie nieszczęścia, Moskwa oglądała zawsze MONARCHY swego z jednaką radością. Lud z trudnością się rozstępował, gdy MONARCHA szedł do Soboru Wniebowzięcia: — dzieci lubią cisnąć się naokoło Oycy swego. — O jakże powinna być rozwesalającą myśl dla Pomazańca Pańskiego, że jest lubionym od narodu, nad którym z wysokości postawiony Władzcą! Sama ta myśl tylko może być ulgą w Jego trudach. — Tak święta Wiara i Nadzieja w Panu jest siłą i mocą Królów, a miłość ich poddanych ziemską nagrodą.

O godzinie 12 CESARZ JEGOMOŚĆ raczył być na zmianie siraży Uczebnego Półku Karabinierów, a potem, obejrawszy kilka zakładów, powrócił znowu do Pałacu. — Tegoż dnia, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył być na obiedzie u Pana Moskiewskiego Wojennego Jenerał - Gubernatora, Xięcia Dymitra Włodzimierzowicza *Golicyna*, a wieczorem uszczęśliwił bytnością Swą Ruski Teatr. (P. P.)

— Po naypoddanie przedstawieniu P. Zarządzającego Ministerjum Narodowego Oświecenia, o konieczney potrzebie użycia stosownych środków, przeciw mnożeniu się pensyonów i prywatnych naukowych zakładów, nieosiągających po większey części swego celu, NAYJAŚNIEJSZY PAN, dnia 4 t. m., naywyżey rozkazać raczył: przyjąć w tym względzie następujące dla przewodnictwa prawidła: 1) Do czasu upatrzania szczególney potrzeby, wstrzymać się w ogólności z otwieraniem nowych prywatnych pensyonów obojey płci w Sankt-Petersburgu i w Moskwie, tak przez rodowitych Rossyan, jako też i przez cudzoziemców zakładanych. 2) Co się tyczy innych miast, dozwalać odtąd zakładania prywatnych pensyonów nie inaczey, jak przez wzgląd nieodzowney w tém potrzeby, i w takich miejscach, gdzie nie ma inney zręczności do oświecania młodzieży w skarbowych naukowych zakładach. 3) Dla większego zabezpieczenia Rządu w tém, co się tyczy zaufania, pokładającego się w instytutorach i instytutorkach, nowo otwierających pensyony i

prywatne naukowe zakłady, wymagać odtąd, prócz zaręczenia, oznaczonego w naywyższym ukazie z dnia 12 czerwca 1831 roku, ażeby nadto, byli oni poddanyimi CESARSTWA Rossyjskiego; nie rozciągając jednakże tego prawidła do instytutorów i instytuterek prywatnych pensyonów, którzy już mają prawo utrzymywać takowe zakłady. 4) Ministerjum Narodowego Oświecenia zajmie się przyzreniem środków dozoru nad prywatnymi pensyonami ze strony Rządu i ustanowieniem oddzielnego statecznego czuwania, któreby mogło, ile możności, zabezpieczyć wewnętrzny w nich dobry porządek; projekt takowy ma być w swoim czasie doprowadzony do Naywyższej Jego CESARSKIEY MOŚCI wiedzy ustanowionym porządkiem.

— Jenerał-Gubernator Wschodniej Syberyi odnosił się do P. Ministra Spraw Wewnętrznych, względem rozciągnięcia ustawy, o wydawaniu na utrzymanie się przez dobę Gubernialnym Urzędnikom, kommanderowanym z jednej do drugiej Gubernii, względnie do Wschodniej Syberyi, na wszystkich Urzędników wysyłanych z rozporządzenia Zwierzchności do okręgów (powiatów) leżących daley, niż o tysiąc wiorst od miejsca rzeczywistey ich służby, policzając pomienione pieniądze na rachunek nadzwyczajnych w Guberniach summ. wyjąwszy wyjazdy dla prywatnych interesów i uważając w tym względzie Obwód Jakucki, oraz Oczucki i Kamczacki Nadmojskie zarządy za części oddzielne od Irkuckiej Gubernii. Takowe odniesienie się Jenerał Gubernatora Wschodniej Syberyi, komunikował P. Minister Spraw Wewnętrznych dla rozważenia Sybirskiemu Komitetowi, który przez Żurnał, Naywyżey w dniu 5 października zatwierdzony, postanowił: wyżej wyrażony projekt Jenerał Gubernatora utwierdzić, moc jego rozciągnawszy i na Zachodnią Syberiją. (r. S.)

— *Patryotyczne ofiary.* Z przyczyny potrzeby przygotowania w mieście Nikołajewie Chersońskiej Gubernii, 3.000 czetwerti zboża, dla zabezpieczenia żywności mieszkańcom, zwłaszcza ubogim — tameczny stan kupiecki, za wezwaniem mieyscowey Zwierzchności, z naywiększą gotowością, natychmiast oświadczył chęć, dostarczyć to zboże ze znaczną ofiarą po cenach, bez porównania niższych od istniejących w mieście; a mianowicie: kupcy 1szej gildy: *Sergiusz Kumnirew* 1500 czetwerti po 19 rubli, i oprócz tego 250 czetwerti darmo na rzecz ubogich; *Stefan Małkow* i *Maciej Koreniew* po 500 czetwerti po 18 rubli; 3ciey gildy: *Dymitr Honcezarow*, *Luberfeldzer* i *Peysich-Biehun*, pierwszy 200, drugi 500, a ostatni 200 czetwerti po 18 rubli. Oprócz tego Głowa Miasta *Sibircow* i *Feldzer* ofiarowali darmo swoje magazyny dla składu zboża. Wszystko to czyni wedle istniejących cen, ofiarę na 40000 rubli.

NAYJAŚNIEJSZY PAN, otrzymawszy o tém doniesienie od Sprawującego obowiązek Nikołajewskiego Wojennego Gubernatora, rozkazać raczył: obywatelom miasta Nikołajewa, za ich ofiary, oświadczyć NAYWYŻSZE JEGO CESARSKIEY MOŚCI zadowolnienie, i opublikować o tém w gazetach i Dzienniku Ministerjum spraw wewnętrznych. (G. S. P.)

Moskwa dnia 21 listopada.

Wczora, w Wysoce Uroczysty dzień, wstąpienia na Tron Wszech Rossy JEGO CESARSKIEY MOŚCI, w Katedralney cerkwi Czudowa monastieru, Świętą Liturgią odprawił *Nikołaj*. Biskup *Dmitrowski*, Wikaryusz Moskiewskiej Metropo-

iii, przed której ukończeniem, Moskiewskiego Seminarjum Rektor, miał pouczającą mowę z tekstu: „Wszelka dusza niech będzie posłuszną władzy: albowiem każda władza pochodzi od Boga.“ Po odprawieniu Liturgii zanoszone były do Dawcy wszelkiego dobra z przykleknieniem modły o zdrowie i powodzenie Jego CESARSKIEJ Mości i całego NAYJAŚNIEJSZEGO Domu, które odprawiał tenże Nikołaj, Biskup Dmitrowski, z Przewielebnymi Biskupami: *Dyonizym* i *Aaronem* ze znaczniejszym Duchowieństwem i bracią Czudowskiego klasztoru, w obecności tutejszego Wojennego Jenerał-Gubernatora, wojskowych i cywilnych Urzędników, Dworzanstwa i znakomitszych osób ze stanu kupieckiego, oraz przy zebraniu liczego ludu. Kiedy zaś zaintonowano pieśń dziękczynną: *Ciebie Boże chwalimy!* dały się słyszeć działowe wystrzały z biciem we dzwony, tak na Iwanowski dzwonnicy, jako też we wszystkich Cerkwiach tutejszej stolicy, które trwały przez cały ten dzień. Wieczorem zaś miasto było oświecone. (G. S. P.)

— Z tutejszej stolicy wysłaną została dnia 14 listopada do Woroneża, pięknej roboty, srebrna truna Biskupa i Cudotwórcy *Mitrofana*: nadobne dzieło Ruskiego artysty, Moskiewskiego kupca, *Nikołaja Danitowicza Pottawcowa*, które zwróciło na siebie uwagę całej Moskwy. Przez kilka dni, od rana do wieczora, ciekawość i pobożność sprowadzała oboje płci i wszelkiego stanu mieszkańców, widzieć kosztowną trunę, stojącą w domu artysty, dotychczas prawie nieznanego. Pozdziwienie z uniesieniem były powszechnym uczuciem widzów, w liczbie których znajdował się i Moskiewski Wojenny Jenerał-Gubernator, *Xiążę Demetriusz Włodzimierzowicz Golicyn* z żoną; słyszeliśmy z ust ich nappochlebniejsze dla artysty wyrazy o jego robocie, tém bardziej zasługującej na uwagę, że wszystko jest zrobione, podług własnych jego pomysłów.

Truna ma długości 3 arszyny 1½ wierszka, szerokości 1 arsz. 3½ wiersz., wysokości bez wieka 1 arsz. 4½ wiersz., wieko zaś ma wysokości 5½ wiersz.: na niem wyobrażony jest *Biskup Mitrofan* z pastorałem w rękę; truna, ozdobiona szerokim arabskim, po rogach są snopy.

Na płaskim brzegu truny idzie desen *à la grecque* z tulipanów, między którymi w kołach są *Cherubiny*, otoczone gwiazdami.

Z przedniej strony truny płaskorzeźba wyobraża pogrzeb Biskupa, którego trunę niesie *Piotr Pierwszy* z Dygnitarzami i innymi Urzędnikami, także Duchowieństwem i lud. Pod płaskorzeźbą słowa CESARZA: „Ze wstydem dla nas będzie, jeśli nie okażemy naszej wdzięczności, oddaniem ostatniej posługi.“

Aniołowie przytrzymują brzegi truny, wedle słów Proroka: *Na ręku cię nosić będą.* Między płaskorzeźbą i Aniołami ozdoby, wewnątrz których jaszczce są *Cherubiny*. U wierzchu truny wyobrażone są *Mitra*, *Trzyświeczniki* i *Dwuświecznik*, przeplatane laurami, u nóg taca i dzbanek, także wśród laurów. Na przeciwniej stronie truny, wyrźnięty jest napis, kwiatami otoczony. Na poddoniu arabski i gwiazdy, spod ozdobiony rzeźbą; całą zaś trunę trzyma sześć wielkich bronzowych Orłów, oznaczających służbę Biskupa na nich. Wszystkie te ozdoby są wyłoczone. Truna waży przeszło 7 pudów, kosztuje blisko 45,000 rubli. Robota zaojęta została w styczniu.

Dołączamy tu i pamiętne wyrazy napisu na drugiej wyrażonej stronie: „Pod szczęśliwem Panowaniem Nayprawowierniejszego Samowładnego Wielkiego MONARCHY NAYJAŚNIEJSZEGO PANA i Samowładcy Wszech Rossyj, *NIKOŁAJA PAWŁOWICZA*, podczas zarządu Dyecezyą Woroneżką Nayprzewielebniejszego Arcybiskupa Antoniego II, 1832 roku, Sierpnia 6go, uroczyste odkryte relikwie Świętego Ojca naszego, nowo-zjawionego Cudotwórcy *Mitrofana*, w klasztorze *Makarego Igo Biskupa Woroneżkiego*, który, urodził się 1625 roku listopada 6go, poświęcony na Biskupa Woroneżkiego 1682 roku kwietnia 2go, a umarł 1703 r. listopada 23. Pogrzeb odbył się dnia 4

grudnia tegoż roku, na który przybył NAYJAŚNIEJSZY PAN, *PIOTR WIELKI* i na MONARSZYCH swych ramionach niosł trunę z ciałem. Jak monarszą obecnością *Piotra Igo* ozdobiony był pogrzeb Jego ciała, tak monarszą obecnością *Nikołaja Igo*, uczczone zostały relikwie Jego w dzień 16 i 17 września 1832 roku. Naypotężniejszy MONARCHA dwókrrotnie odwiedził *Woroneżki Sobor*, dla oddania pokłonu Relikwiom Biskupa Cudotwórcy *Mitrofana*.“

„Truna ta zrobiona jest staraniem *Woroneżkiego Kupieckiego stanu*, w Moskwie, w fabryce Moskiewskiego Kupca *Nikołaja Danitowicza Pottawcowa*, w 1835 roku.“

Xiążę Szalikow.

Tyflis.

Przez Gruzjijskich Dworzan i Poczetnych Hraźdan miasta *Tyflisu*, dana była niżej opisana uczta, w dzień wzięcia *Himrów* i śmierci *Kazi-Mulły*, w roku przeszłym 17 teraźn. miesiąca.

„Uczta miała się rozpocząć obiadem, przygotowanym na placu dla wojsk, które należały do ostatniej *Czezeńskiej* wyprawy. Rzęsisty deszcz z wieczora skrapiał przyrodzenie, i mieszkańcy *Tyflisu*, wbrew starożytnym, którzy uważali w nim nayszczęśliwszą przepowiednię, lekali się napotkać w nim przeszkodę do ogólnego ukontentowania i bankietu dla wojowników; lecz w oka mgnieniu rozpięte zostały ogromne namioty, i pożądanymi goście, osiwiali wśród niepogody nieustającego *Zakaukaskiego nieba*, w tym dżdżu, na który spokojni mieszkańcy miasta patrzali z boleścią, i uważali go za wyraźne nieszczęście — widzą przedmiot żartów i karmią dla swego dowcipu. Deszcz i niepogoda są to starzy znajomi żołnierza, i on spotyka ich z takim uśmiechem, jakim darzymy oblicze, przez nałóg spokrewniony z nami.

„Tymczasem zastawiono stoły, i Cywilny Gubernator *Rzecz. Radzca Stanu Potawandow*, wspólnie z Gubernialnym Marszałkiem, Jenerał-Majorem *Xiążciem Bagrationem-Muchrańskim* oraz znakomitszymi osobami zgromadzenia Dworzan, i mieszkich obywateli udali się do *P. Dowódcy Korpusu* z prośbą, ażeby był obecnym przy obiedzie *Zakaukaskich wojowników*. *J.W. Dowódca Korpusu*, w towarzystwie *PP. Jenerałów* i swego orszaku, przybył na plac, gdzie przygotowana była uczta, i wnet grzmiące *ura* walecznych, jednocześnie wykrzykione, zmieszano się z dźwiękiem wojennej muzyki.

„Biesiadnikami gospodarzy, ceniących zwycięztwa i sławę wojowników, byli: batalion saperów, batalion *Erywańskiego karabiniernego pułku* i batalion 41go strzelców pieszych, które rozmieszczone były po namiotach. Pierwszymi, których odwiedził *Dowódca Korpusu*, byli *Saperowie*. Waleczni ci wojownicy prawdziwie zasłużyli na tę uwagę. Przez cały czas trwania wyprawy, gorliwością, gotowością i prawdziwą swoją odwagą, wpośród trudów do nieopisania, zasłużyli na powszechne przywiązanie; — byli kochanymi w naszym oddziale; — w pośród nich tedy osiwiały w bojach i na polu sławy, *Wódz*, wykrzyknął zdrowie *NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA*, a grzmiące *ura*, wyrwijące się z serc przepelnionych uczuciem prawdziwej miłości, zagłuszyło swym odgłosem dźwięki muzyki. *Zakaukazcy żołnierze* dalecy są od tego, iżby przypisywać sobie więcej wierności i przywiązania do *MONARCHY*, niż ich mają inne pułki *Ruskie*; lecz pod jednemi sztandarami towarzysze ich na brzegach *Newy* nie zaprzeczają, że do tego przywiązania, do tej wierności im wspólnej, tuteysi oddaleni od rodziny, łączą w sobie, iż tak rzekę, jakieś uczucie delikatne, które ich wyłączną jest własnością. Uczucie to jest — tęsknota po nieobecny *Ojcu*, którego rzeki i góry, i wiele całych krain zakrywa, od spragnionych oczu naszych. — W chwili, kiedy gorliwy czciciel *Mahometa* obraca się ku *Wschodowi*, wzrok *Zakaukaskiego wojownika*, nakształt skazówki kompasu, nieprzestannie kieruje się ku *Północy*; —

tam silny magnes jego serca, do którego ciągle zwraca się on myślą, i napróżno szuka oczyma.

„Po spełnieniu zdrowia NAYJAŚNIEJSZEGO PAŃA, P. Gubernator prosił o pozwolenie wypicia za zdrowie JW. Dowódcy Korpusu i wszystkich tych, którzy należeli do sławnej wyprawy. W chwili, kiedy Xiążę *Potawandow* wnosił ten toast, Baron Grzegorz Włodzimierzowicz *Rozen* dodał: „Szczególniej zdrowie tych, którzy przez bezustanne trudy przyłożyli się do pomyślnego skutku wyprawy, mianowicie Jenerałów *Wieljaminowa* i *Wołchowskiego*.“ Potem Jenerał obeszł wszystkie namioty, z których w każdym żołnierze pili zdrowie ulubionego Naczelnika, z prawdziwym uczuciem przywiązania i radości. Widzieli oni, jak się on narażał z nimi, jak przyjacielsko dzielił z nimi wszystkie trudy, wszystkie niewygody żołnierskiego życia.

„Obszedłszy wszystkie namioty, Jenerał zatrzymał się pośrodku, i wzięwszy kubek wyrzekł: „Przyjaciele, dziś wojskowa uroczystość: nie zapomnieliście tego, który tyle razy przewodził wam do zwycięstw i sławy w Persyi i Turcyi—Ura, Xięciu Warszawskiemu! wypijem na cześć jego! — Ura powtórzyli synowie mężstwa, i każdy z przymileniem spoglądał na oświąconego Wodza, który, stojąc na straży rodziny na brzegach Azji, pił zdrowie bohatera, walczącego za spokojność Cesarstwa na jey granicach w drugiej części świata.

„Zegnając się z wojskiem, JW. Dowódca Korpusu rzekł: „Towarzysze! Wszystkie uroczystości, wszystkie uciechy wojenne, poczynają się w imieniu *Monarchy*, i powinny niemię się kończyć. On powinien być pierwszą naszą myślą—On powinien być i ostatnią!“ — Nowe *ura!* odezwało się we wszystkich końcach placu, i nowa radość błysnęła w oczach biesiadujących i widzów.

„Dusza żołnierza bardziej dostępna jest, oculości, niż inni mniemają; najmniejsza uwaga, najmniejsza łaskawość nie pada nigdy na bezpłodną ziemię; radość i prawdziwe upojenie jego uczuć, z którymi oddaje się on wesołości—zapełnie są spokrewnione z pełnem trudem jego życiem, tak rzadko będącego beztrudem i niepokojem.

„Wieczorem był dany bal. Kilka pokojów w nowym skarbowym domu, w pośrodku placu, pięknie oświetlonych, obok domu P. Gubernatora, było ubranych w guście wojennym. Lustra zastąpione zostały przez bębny i bagnety; piramidy z karabinów i wojenne trofea były jedynymi ozdobami; sala, w której tańczowano, wyobrażała wielki namiot, wpośród którego, w pięknie rozstawionych armaturach, widziane były chorągwie z tkwiącemi w pamięci Kaukaskich wojowników imionami *Himrów*, *Gałgaja*, *Germeńczyka*, *Bajan*. — Żywosc, powszechne ukontentowanie i wspaniałe ugoszczenie były szczególną cechą uczt. Wyborna wieczerza oczekiwana biesiadujących, w której staranni gospodarze nasi użyli wszelkich środków gościnności i uwagi dla przyjęcia swych znajomych. (G. S. P.)

P R U S S Y.

Berlin dnia 10 grudnia.

Cesarsko-Rossyjski Poseł nadzwyczajny i Pełnomocny Minister, Rzeczywisty Tajny Radzca i Kamerherr, *Ribeaupierre*, wyjechał do *Ludwigslustu*.

J. K. W. Xiążę *August* Wirtemberski d. 3 b. m., w podróży swej do *St. Petersburga*, przejeżdżał przez *Królewiec*.

N. Król Jmó Radcy Tajnemu i Prezydującemu Naczelnemu Dyrektorowi w Polskiej Kommissyi Rządowej Finansów, *Fuhrmann* i Prezydentowi Banku Polskiego, Radcy Stanu *Lubowidzkiemu*, raczył dać order *Orła Czerwonego drugiej klasy* z gwiazdą. (A. P. S. Z.)

RZECZY NIDBRŁANDZKIE.

Haga dnia 4 grudnia.

J. K. W. Xiążę *Oranii*, przybył tu wczora wieczorem.

13 i 14 półki piechoty i szwadron huzarów; są, jak słyhać, przeznaczone do zmienienia garnizonu w *Mästricht*.

Bruxella d. 4 grudnia.

Xiężniczki Francuzkie i Xiążę *Joinville*, dzisiaj na powrót wyjadą do *Paryża*.

Tutejszy *Courrier* powiada: wszystkie wywody na zaprzęsztem posiedzeniu Izby Reprezentantów, były tylko wstępniemi rozprawami, lecz zwiastują wielką burzę dla ministerium. Konwencya zawarta w *Zonhoven* i układ z bankiem, zdaje się, iż zgubniemi dlań będą. Publiczność niecierpliwie wygląda wypadku tych rozpraw. (A. P. S. Z.)

F R A N C Ÿ A.

Paryż dnia 2 grudnia.

Wczoraj wieczorem, Król dał prywatne posłuchanie Jenerałowi *M. Dumas*.

Zostający w ministerium spraw zagranicznych *Markiz Bassano*, jak donoszą tutejsze gazety, wysłany został do *Konstantynopola*; ma on tam odpłynąć z *Marsylii*. *P. Bassano*, jak powiadają, wiezie *Admirałowi Roussin* depezes wielkiej wagi, odnoszące się do nowych trudności, między *Sultaniem* a *Paszą Egipskim* zaszytych.

W liście z *Bordeaux* pod 30 listopada gloszą: „Wczoraj wieczorem z dyliżansami nie przybyło więcey zbiegów. W skutek prędkich obrótow wojsk *Sarsfielda* i *Castanona*, które zajmowały położenie między powstańcami a granicami, odwrót im odciąży; zdaje się, iż rokowanie, nie mogli inaczej postąpić, jak tylko ratować się ucieczką do *Nawarry*. Podług ostatnich wiadomości, *Alava* i *Guipuzcoa*, wróciły pod panowanie *Królowey*. Główne mięysce powstańców, *Bilbao*, jest zajęte, a chociaż są jeszcze przeciwnicy porządku w tych prowincjach; nie gdzie indziej, jak tylko w górach się ukazują.

— Dnia 3 —

Dzisiejsze gazety znowu gloszą, iż Xiążę *Talleyrand* jutro w *Paryżu* jest oczekiwany.

Jak mówią, *Admirał Hugon*, dowodzący eskadrą francuzką w *Lewancie*, dla nadwątłego zdrowia, otrzymał pozwolenie, wrócenia do *Francyi*.

Rząd otrzymał dzisiaj przez gońca, który 24 listopada opuścił *Madryt*, nowe wiadomości; które w *Monitorze* brzmią następnie: wszystko w stolicy było spokojnie; wiedzano już tam o odniesionych przez *Jenerała Sarsfielda* korzyściach w prowincjach *Baskijskich* i o wzięciu *Vittorii*. Skoro o tym ważnym wypadku powzięto wiadomość, poruszenia, ukazujące się w rozmaitych punktach *Królestwa*, poczytywano za niezachęcające. Regencya nieprzestannie stara się o środkach ulepszenia, i wzywa na urzędy osoby celniejsze z partii konstytucjonistów. Xiążę *Angalona* został mianowany *Jenerałnym Kapitanem Andaluzyi*.

Gazety ministeryalne, pomieściły następný list prywatny z *Bilbao*, pod 26 listopada. Za wycięciem *Jenerała Sarsfielda* do tego miasta, co, jak wiadomo, bez użycia oręża nastąpiło, większa część ludności za *Królową* się oświadczyła. Mniemano, iż powstańcy, śpiesznie uciekający, mieli zamiar znowu się zebrać w *Tolozie*, jak się zdaje, zwrócili swą drogę do *Nawarry*. *Jenerał Sarsfield* niebawem, zostawiwszy oddział wojska w *Bilbao*, wyruszy na ich ściganie. *Jenerał Castanon* donosi z *St. Sebastian*, iż zamysła stanąć między powstańcami, a prowincją *Nawarrą*, by im przeciąć odwrót. W tym zamiarze *Półkownik Jaureguy* na czele 500 żołnierzy wyruszył do *Guettaria*. Zdaje się także, iż nie ma jednności między powstańcami. *Jenerał Castanon* donosi, iż po potyczce pod *Briviesca*, niektórzy przywódcy z *Kastylii* wzywali szcátki swych oddziałów, by się ku *Alava* udały. Lecz te ociągały się z wykonaniem tego rozkazu, twierząc, iż nie mają ochoty bić się za przywileje *Basków*. W części *Nawarry*, między *Ainhoa* i *Pampelona* leżącej, wszystko zostaje w spokojności.

Sentinelle des Pyrenées nadzwyczajną tu

drogą nadesłana, zawiera z *Bayonny* pod dniem 28 listopada, co następuje: Xiążę *Granada*, który wczoraj z orszakiem, i w towarzystwie żandarma, zjadł do *Tulle* odjechał, napróżno się starał za poręką w blizkości granic pozostać. Wielu z hiszpańskich wychodźców ma być do *Touluzy* i do *Tulle* odprowadzonych. O tém, co po wzięciu *Vittorii* i *Bilbao* w prowincjach *Baskijskich* zasła, zbywa tu na pewnych wiadomościach, za wieść następnę doniesienia uważać można. Po weyściu wojsk Jenerała *Sarsfielda* do *Vittorii*, powstańcy pod dowództwem *Verasteguy* cofnęli się po większej części do *Nawarry*, by z licznymi dowódcami tej prowincyi działać wspólnie. Niektórzy utrzymują, iż Karoliści w tym odwrócić wiele utracili ludzi, niektórzy przeciwnie twierdzą, iż potrafili oni wszelkiey uniknąć bitwy, by z tym większym skutkiem rozpocząć mogli działania w *Nawarrze*, kiedy *Merino* wojska *Sarsfielda* z tyłu niespokoić będzie. Mówią nawet o tém, iż *Merino* na czele 8 batalionów wkroczył do *Burgos*. Wiadomość ta byłaby wielkiej wagi, jeśliby się potwierdziła: ponieważ wielka jest liczba klasztorów w *Burgos*, a duch mieszkańców terazniemu rządowi ledwie, że jest przychylny. Karoliści złożyli w tém mieście komitet, wielki wpływ wywierający i rozciągający swe związki aż do *Madrytu*. Lecz, że Jenerał *Sarsfield* za swém wyściem z *Burgos*, nie mały tam bez wątpienia garnizon zostawić musiał, przeto wieść o weyściu *Merino* do tego miasta, podlega wątpliwości. Przeciwnie zaś *Nawarra* znajduje się w zupełném powstaniu, wyjąwszy może tylko *Pampelonę*, lecz i z tego miasta codziennie niektóre osoby, przechodzą na stronę reroszanów. Półkownik *Erazo* przybrał tytuł jenerałnego komendanta *Nawarry*, i ma główną kwaterę w *Estella*; stoi on na czele junty, do której członków należy także i *Don J. Etcheverria*. Zaprowadzenia celne całej prowincyi, znajdują się w ręku Karolistów: jednakże droga do *Pampelony* na *Noncesvalles* jeszcze jest otwartą.

Wczoraj o południu Król w towarzystwie Hr. *Montalivet*, udał się do *Versailles*.

Messenger zawiera, co następuje: donoszą w liście z *Madrytu* pod dniem 20 listopada, iż mianowanie *Zarco del Valle's* bardzo dobrze przyjęto; lecz tém nie są jeszcze zaspokojone życzenia. O potrzebie nadania karty przez Królową, zdania są rozdwojone; lecz myśl o utworzeniu dwóch zgromadzeń prawodawczych, co raz staje się powszechniejszą. *Don Carlos* 17 listopada jeszcze się znajdował w *Castel Branco* w Portugalii.

Wczoraj do Ministeryum spraw wewnętrznych przyszły depesze od Prefekta dep. Wschodnich *Pireneów*, donoszące, iż w tym departamencie nastąpiły ważne aresztowania.

— Dnia 4 —

Journal de Paris zawiera dzisiaj o sprawach Hiszpańskich, co następuje: *Verastegui*, Deputowany z *Alavy*, i jeden z najeelniejszych przywódców powstania, przybył do *Bayonny*. Piszą z *Barcellona* pod dniem 28, iż Jenerał *Valdes* 19 *Madryt* opuścił, by się udać ku *Ebro*, i tam objąć dowództwo. Brygadyer *Jena* przywódca kupy powstańców w *Arragoni*, został wzięty w niewolę. Królestwo *Walencyi* ciągle *gerillasy* niespokoją. Wyszły posilki z *Barcellona* do *Tortosy*, by tam zastąpić miejsce garnizonu, który wyruszył na ściganie powstańców. Ostatnie numera gazety madryckiej, które z *Madrytu* dnia 24 wyprawiony goniec przywiózł, zawierają adresa wielu zakonów duchownych z oświadczeniami poddaństwa Królowey. Północną część Królestwa *Walencyi*, i południową *Ka-*

talonii jeszcze przebiegają kupy powstańców; nie jest atoli prawdą (jak pewna gazeta paryzka donosiła), iż w samey *Walencyi* zasła rewolucyjne zaburzenia. Rząd nie przestaje znaczniejszych ludzi z party umiarkowanych liberalistów wywać do publicznych urzędów. W skutek wyroku Królowey z dnia 18, został urządzony sztab główny, i Jenerał *Montes* mianowany jego naczelnikiem.

Indicateur de Bordeaux podaje następną list z *Bayonny*, pod dniem 29: natarczywie od wojsk Królowey ścigani powstańcy, bezustannie przybywają na nasze granice: dwódziesięciu naczelników powstania, dobrze uekwipowanych, i ze znacznemi summy pieniędzy, wczoraj się oznamyło w *Ainkoa*, gdzie rozbrojeni, i tu zostali przesłani; między nimi znajduje się trzech półkowników i niektórzy duchowni, także znany *Verasteguy*. Inni udali się do *Nawarry*, by w *Estella* połączyć się ze szczątkami powstańców, których tam *Erazo* zbiera. W *Bilbao*, równie jak w *Vittorii*, Jenerał *Sarsfield* zaleca mieszkańcom spokój i umiarkowanie, by bezpiecni o przyszłość, zajmowali się swemi sprawami. Potwierdza się, iż kanonik *Etcheverria*, na czele kupy powstańców schwytany, w *Villareago* rozstrzelany został. Z *St. Sebastian* wczoraj wyszło 7 siatek i 120 żołnierzy załogi do *Mundaca* i *Bermeo*, gdzie powstańcy zebrali znaczną ilość broni i wojennej amunicyi. Markiz *Valdespina* znajdował się wczoraj jeszcze w okolicy *Bergara*, gdzie rozproszonych powstańców starał się zgromadzić, by się udać do *Nawarry*. Drugi naczelnik Karolistów, znany *Carragol*, błąka się w gorach *Eylar*.

Hr. *Appony*, wczoraj wrócił tu ze swej podróży.

Brat zmarłego *Kazimierza Périer*, Augustyn *Périer*, Par Francyi, umarł wczoraj w swej majątności *Frémilly*, tknięty apoplexyą. Miał on tylko lat 59. Także *P. Sartoris*, jeden z pierwszych tutejszych bankierów, wczoraj zakończył życie.

Subskrypcya w Korsyce na wystawienie pamięci Napoleona poświęconego pomnika, otworzona, wynosiła dnia 22 listopada do 28,124 fr.

Jedna z tutejszych gazet powiada: jeszcze niewiadomo, czyli Marszałek *Moncey*, lub też Marszałek *Mortier*, będzie mianowany następcą Marszałka *Jourdana*, na urzędzie rządcy domu inwalidów. Marszałek *Soult* w ministeryum wojny, za odebraniem wiadomości o śmierci *Jourdana*, pytającym, kto po nim otrzyma miejsce rządcy domu inwalidów, odpowiedział, iż urząd ten jest papieżstwem w kole Marszałków, i najstarszy z nich ma doń najbliższe prawa. Ponieważ zaś marszałek *Moncey* jest najstarszym, przeto jego naznaczano następcą *Jourdana*. Lecz *P. Sebastiani*, który zawsze czynnie o sobie lub o swoich myśli, znalazł środek, jakby w sposób bezpośredni odziedziczyć po zwycięzcy pod *Fleurus*. Wyjednał u Króla kanclerstwo orderu Legii honorowej, skoro terazniwszy Kanclerz Marszałek *Mortier*, zostanie mianowanym rządcą domu inwalidów. Lecz *P. Sebastiani* posiada tajemnicę tylu rzeczy, iż mu niczego odmówić nie można. Przeto Marszałka *Mortier*, podawano Marszałkowi *Soultowi* za następcę *Jourdana*. Ale Minister wojny, broniąc praw najstarszego Marszałka, nie przystał na to: rzecz więc aż dotąd zostaje w zawieszeniu. (A. P. S. Z.)

Reszta wiadomości zagranicznych w dodatku 2gim.

	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologiczne,	d. 8 o 3 wieczor.	27 cal. 3,1 in.	+ 2 stopni.	Południowy.	Deszcz.
	d. 9 o godz. 8½ rano.	27 — 1,1 —	+ 3½ — —	Zachodni.	Deszcz.
	d. 10 — — —	26 — 11,6 —	+ 3½ — —	Półd.-Zach.	Deszcz.
	d. 11 — — —	27 — 1,1 —	- ½ — —	Póln.-Zach.	Śnieg.

DODATEK

PRAWIDŁA O EWIKCYACH NA TRUNKOWE ODKUPY OD 1835 DO 1839 ROKU.

Dla zabezpieczenia odkupu w Wielko-Rosyjskich Guberniach od 1835 do 1839 roku, w trzeciej części roczney odkupney summy i dla dodatkowego zabezpieczenia ósmey części, przyymują się następujące ewikcyje:

1) Gotowe pieniądze i zarówno z niemi, bilety Podskarbstwa Państwa, z policzeniem narastających procentów, z tém, ażeby Izby Skarbowe odsyłały takowe bilety do Głównego Podskarbstwa, gdzie w miarę zamierzonego ich niszczenia, będą one zamieniane przez bilety bankowe; bilety: Kassy Zachowawczej, Banków i Izb Powszechney Opieki w pełney summie; bilety Kommissyi umorzenia długów na kapitały, wniesione w księgę długów Państwa, wedle ustanowionych na nie prawideł; akcyje Rosyjsko-Amerykańskiej Kompanii w połowicznej ich cenie; akcyje Rosyjskiego assekuracyjnego ogniowego towarzystwa, także w połowie nazywalney ich ceny, t. j. w 500 rublach, oraz bilety Finlandzkich towarzyskich zaprowadzeń i bilety Inflantskich i Estlandzkich kass kredytowych w pełnych summach, rozumiejąc wszystkie dokumenta, które tego wymagają, wedle formalności z blankietowemi lub pełnemi wlewkowemi napisami; bilety zaś kass zachowawczych na kapitały włożone od niewiadomych osob, przyymować bez pieczęci; takowe zaś bilety z pieczęciami dla doświadczonych w nich niedogodności, na ewikcyą zupełnie przyymowane nie będą.

Na biletach Pożyczkowego i Handlowego Banków, przy ich przedstawianiu na ewikcyą w odkupach, jeżeli takowe wydane są na imie wiadomey osoby, powinny być, jak już wyżej powiedziano, czynione przelewne napisy; a biorący odkup, powinien na tymże biletie napisać, że złożył ów bilet na ewikcyą taki-muto miejscu, w takieyto summie z tém, że ono, w razie niewypełnienia przyjętego przezeń zobowiązania, ma prawo otrzymać zaspokojenie z kapitału za zastawionym biletom (który, jeżeli będzie należeć do wiadomey postronney osoby, do trzymania odkupu nienależący, tedy odpowiada samym kapitałem bez procentów; procenta zaś od kapitału, jeżeli nie jest uczyniony przelew biletu z prawem bezwarunkowego rozrządzenia, kapitałem i procentami, obracają się na rzecz lokatora). Po ukończeniu odkupu, miejsce to, w którym się oddany na ewikcyą bilet znajdował, obowiązane jest uczynić na nim napis, że ten bilet z pod ewikcyi jest oswobodzony i wydany na powrót osobie która go złożyła na ewikcyą. Jeżeli zaś bilet należeć będzie do samego trzymającego odkup, albo wydany na imię osoby niewiadomey, a zatem powinien się uważać za własność odkupnika, wtedy na takowych biletach przelewne napisy nie są potrzebne; i z tych ostatnich biletów, w razie pozyskiwania, odpowiedzialność spada nie tylko na kapitał, lecz i na procenta, jeżeli tego potrzeba wymagać będzie.

2) Domy mieszkalne i kramy w Stolicach i Miastach Gubernialnych, murowane, pokryte żelazem lub dachówką, w dobrym zostające stanie i zaassekurowane, przyymują się na następujących zasadach:

a) Powinny one być ocenione we wszystkich materjach, tak palnych jako też niepalnych, przez przysięgłych taxatorów i Gubernialnego Architekta, z poświadczeniem tego ostatniego, że się znajdują w dobrym stanie i że ocenienie jest pomierne. Na tychże Taxatorów i Architektów wkłada się uczynić poświadczenie, że ocenka nie przewyższa ośmioletniego stałego dochodu, wyjąwszy zwyczajne wydatki. O jakowymto dochodzie i o rzetelności ocenki powinna uczynić poświadczenie i Rada Mieska. W razie niewystarczenia przy wyprzedaniu ewikcyi, za niedostającą summę odpowiadają taxatorowie, jeżeli zaś okaże się, iż ci nie

są w stanie zapłacić ją w zupełności, tedy niedostająca summa uzyskuje się ze zgromadzenia mieyskiego, które ich wybierało. Architektów zaś i Członków Rad Mieyskich, za niesprawiedliwe pokazanie, oddawać pod sąd dla postąpienia z nimi wedle praw, i uzyskania z nich tych strat, na jakie oni narazili zgromadzenie.

Mogą być także przypuszczone do przyjęcia na ewikcyą w trunkowych odkupach domy mieszkalne i murowane kramy, pokryte żelazem lub dachówką, w dobrym znajdujące się stanie i zaassekurowane w następujących Portowych i Powiatowych miastach: Windawie, Goldyndze, Ekaterynburgu, Jelcu, Krzemieńczuku, Kronsztadzie, Lipawie, Morszańsku, Nikołajewie, Nieżynio, Odessie, Orenburgu, Porchowie, Rybińsku, Sewastopolu, Starey-Rusie, Starodubowie, Taganrogu, Torzku, Uralsku, Teodozyi, Carskiem Siele, Szni, Gacznynie, Peterhofie i Bessarabskim Obwodzie w miastach: Izmailu i Reni. We wszystkich tych miastach, zamiast Gubernialnych Architektów, powinni należeć do ocenki budowli miescy Architekci; gdzie zaś ich nie ma, tam ocenka czyni się przez całe zgromadzenie Rady Mieskiej. Odpowiedzialność zaś za rzetelność ocenki domow i kram w tych miastach i za niewystarczenie szacunkowey summy, pozostaje na wyżej opisaney zasadzie.

b) Na domy i kramy, jakoteż na wszystkie nieruchome ewikcyje, powinny być przedstawione należyte świadectwa o właścicielstwie i swobodności. W jakowych świadectwach powinno być wyrażono, że budowle te są świeżo ocenione, na mocy ustawy 1832 roku o inwentacyi i ocenie, lub że taxatorowie potwierdzają uprzednią ocenę; przytém też powinien być oznaczony termin, na który ocenka się rozciąga, z odpowiedzialnością za nią taxatorów. Termin ten w żadnym razie nie może być mniejszy nad lat pięć, licząc od zaczęcia odkupu t. j. od 1835 roku.

c) Z szacunkowey summy wymuje się w Stolicach $\frac{1}{4}$ a w Gubernialnych, Portowych i Powiatowych miastach $\frac{1}{5}$ część.

d) Gorzelnie i inne zakłady oraz miedziane browarne naczynie nie przyymują się na ewikcyą, jako też rozmaitego rodzaju fabryki.

e) Zaassekurowanie powinno być w ustanowionem w St. Peterzburgu assekuracyjnem ogniowem towarzystwie lub w dozwolonych przypadkach w fenixowem towarzystwie, albo w znajdujący się w Wiedniu uprzywilejowanej i zatwierdzoney przez Cesarza Austryackiego Kompanii, oraz w Hamburskiem Towarzystwie Assekuracyjnem.

Zresztą dozwala się murowane domy i kramy w wyżej pomienionych znajdujące się miastach, przyymować na ewikcyą i bez zaassekurowania, z tém tylko, ażeby zamiast summy assekuracyjney pobierać corocznie do skarbu po półtora procentu ze wszystkich tego rodzaju majątków, gdy takowe bez zaassekurowania na ewikcyą odkupu przyjęte będą; wypadające zaś wedle tej ustawy pieniądze obowiązani są wnosić odkupnicy do Powiatowych Podskarbstw, za rok pierwszy przy pierwszym opłaceniu odkupowey summy, za następne zaś corocznie w miesiącu styczniu.

Prawidło to odnosi się też i do tych przyjętych na ewikcyą, zaassekurowanych w różnych towarzystwach budowli, którym termin assekuracyi kończy się w ciągu odkupu. Jeżeli dający ewikcyą, lub trzymający odkup niezaassekurował ich nanowo, tedy uzyskuje się z takowych ewikcyi także $1\frac{1}{2}$ procentu.

W razie zaassekurowania budowli wtenczas, gdy one postąpiły już na ewikcyą odkupu, $1\frac{1}{2}$ procentowe pieniądze, wniesione za ten rok do skarbu nie powracają się. Jeżeli budowle są za-

assekurowane na mniejszą sumę, od tey w jakiey przyjęte są na ewikcyą odkupu, tedy uzyskiwać 12 procentu za takową różnicę:

W ogólności zaś pobieranie 12 procentowych pieniędzy za zostające w ewikcyi odkupów niezassekurowane budowle, powinno być pobierane od tey tylko summy, w jakiey one przyjęte są dla zabezpieczenia.

Odpowiedzialność skarbu przy pobieraniu półtoraprocenowych assekuracyjnych za budowle pieniędzy, odnosi się jedynie do własnych jego strat od ognia; do wynagrodzenia zaś dających ewikcyę nie ma być stosowaną.

5) Majątki osiadłe przyjmują się na ewikcyę na następujące zasadzie:

a) Swobodne podług Bankowej oceny, z dodaniem 50 rubli na duszę, zastawione w Banku pożyczkowym lub Kassie Zachowawczej, za kopiami ze świadectw w 50 rublach. Majątki zaś w Białoruskich Guberniach przyjmują się nie wyżej 150 rubli za rewizyjną duszę, kopije zaś ze świadectw na takowe majątki, zastawione w Banku lub Kassie Zachowawczej, zgola się nie przyjmują.

Zgodnie z N a y w yżey zatwierdzonemi w dniu 27 października 1829 roku prawidłami kass zachowawczych, nie przyjmują się w odkupach takie majątki, których część zastawiona jest w Radach Opiekuńczych z całą należącą do wsi ziemią, na pozostałe zaś, chociaż wolne od ewikcyi dusze, wydane jest świadectwo bez ziemi.

b) Dusze mają być przedstawione na ewikcyę szczególnie takie, które mogą być przyjęte do Banku pożyczkowego, na mocy ustawy z dnia 4 czerwca 1824 roku §§ 4 i 27, i mianowicie nieinaczej, jak całemi wsiami, bez wszelkiego rozdrobienia, lub częściami wsi, jeżeli one należą do różnych obywateli, ze wszystkimi ich uroczyskami, zaprowadzeniami i innymi przynależnościami. Zaś rozdrobionych, majątków osiadłych, wbrew ustawom Pożyczkowego Banku, na ewikcyę odkupów nieprzyjmować.

c) Ewikcyę, składającą się z wiadomey liczby dusz i mogącą być przyjętą do Banku, może być rozdrobiona na różne odkupy, lecz na każdym niemniej 5, 00 rubli, na mocy wyżej przywiedzionych 4 i 27 §§ pomienionej ustawy, z tem, iż jeśli tak rozdrobiona ewikcyę przedstawiona będzie na różne odkupy nie tylko w jednej, lecz i w różnych Guberniach, tedy w razie odkrycia w jednym którymkolwiek odkupie zaległości, spadającej na odpowiedzialność takowej ewikcyi, Izba Skarbowa przesyła natychmiast znajdujące się u niey na tę ewikcyę dokumenta do Pożyczkowego Banku Państwa, oraz uwiadamia jednocześnie i inne Izby Skarbowe, w których znajdują się także dokumenta na rozdrobioną ewikcyę, ażeby od nich także przesłane zostały do Banku, nie zważając na to, chociażby w ich odkupach nie było nieakuratności. Bank zaś otrzymawszy na takową rozdrobioną ewikcyę wszystkie dokumenta, które stanowić już będą cały majątek, mogący, wedle prawideł Banku, postąpić na jego ewikcyę, policza go za pierwszym razem jako zastawiony u siebie za niedoimkową sumę, a reszta, zastawionego na odkupy majątku, zostaje przy Banku pod zaprzeczeniem, dla zabezpieczenia skarbu nadal w przypadku uzyskiwania za odkupy.

Dla ulgi Dworzanstwa w rozporządzaniu swobodnemi częściami swoich majątków, zastawionych w Banku Pożyczkowym, które, jak wyżej w punkcie pod literą a powiedziano, przyjmują się na ewikcyę odkupów za kopiami ze świadectw w 50 rublach każda rewizyjna dusza, dozwala się przyjmować i takie majątki na ewikcyę odkupów rozdrobione, lecz nieinaczej jak z zastrzeżeniem, ażeby ci którzy zaciągnęli pożyczkę, prosili z Banku kopii ze świadectw: na każdą wieś, w której przeszło 100 dusz osobney, a na małe wioski częściami, lecz niemniej, jak na 100 dusz, także osobney kopii. Z innem zaś rozdrobieniem majątki takowe na ewikcyę odkupów przyjmowane być nie mogą.

4) Osiadłe swobodne majątki, które podług liczby dusz, warte są mniej jak 5,000 rubli, i wedle prawideł Bankowych, nie mogą być w nim przyjęte, przyjmują się na ewikcyę odkupów, jeżeli majątek takowy jest oddzielny, lub stanowi całą część we wsi do różnych właścicieli należący, z tem zastrzeżeniem, że w razie pozyskiwania, takowy majątek sprzedaje się w Rządzie Gubernialnym, jak własny osiadły majątek trzymającego odkup, na mocy 155 § teraz moc mających odkupnych warunków.

5) Dla zabezpieczenia trzeciej części odkupney summy i dla dodatkowych ewikcyi w 8mej części, jak jest postanowiono w § 75 teraz moc mających odkupnych warunków, mogą być przedstawione nieosiadłe zdane do uprawy grunta w połowie tey ceny, od jakiey należy płacić przedażne poszliny, oprócz Guberniy: Sybirskich, Wiaskiej, Permskiej, Archangelckiej, Wołogodzkiej w Powiatach: Jarzeńskim, Ustysolskim, Ustingskim i Totemskim; Ołoneckiej, Kaukazkiej, Astrachańskiej, Saratowskiej na stronie ługowej i w Gruzji. Na grunta przedstawione na ewikcyę, oprócz zwyczajnych świadectw, powinny być poświadczenia Sądów Ziemskich zapewnione przez Cywilnych Gubernatorów, o tem, ile w części znajduje się gruntów zdalnych i niezdalnych, i że zdalne grunta rzeczywiście warte są połowy poszlinowej oceny. Takie grunta mogą być przyjętemi na ewikcyę tylko całymi folwarkami (daczami), bezspornie omeaszowanymi, nie będącymi w szachownicach, i nienależącymi do osiadłego majątku.

Grunta będące w Bessarabii, przyjmują się na ewikcyę we wszystkich odkupach w cenie podług oznaczenia Głównej miejscowej Zwierzchności, nie wyżej jednak 10 rubli assygnacyjnych za dziesięcinę.

6) Jeżeli kto z terażniejszych dzierżawców trunkowych poborów życzyć będzie wejść w nowe odkupy, tedy dopuszczeni będą oni do targów i z temi ewikcyami, jakie są od nich przedstawione na terażniejsze odkupy, z tem jednakże: a) Jeżeli na ewikcyach tych przy odbuwaniu targów nie będzie w trwającym odkupie żadney zaległości; o czem powinny być od nich przedstawione świadectwa Izb Skarbowych. b) Jeżeli u dzierżawcy trunkowych dochodów przedstawiana tym sposobem ewikcyę nie jest własną, tedy obowiązany on jest okazać na to zgodzenie się właściciela tey ewikcyi, to jest nową plenipotencyą. c) Gdy za tem przedstawieniem na nowe odkupy, uprzednie ewikcyę odpowiadać powinny i za część 1850 roku i za nowe czterolecie; tedy w razie nieakuratności dzierżawców odkupu, która może nastąpić w ciągu pozostającego terminu terażniejszego odkupu, postępować na ogólne zasadzie warunków, tak co do trwającego, jako i przyszłego odkupu, to jest wezwać na nie nowych kontrahentów wspólnie, i oddawać im w dzierżawę trunkowe pobory, tak na pozostający termin terażniejszego, jako też na całe przyszłe czterolecie, na rachunek nieakuratnego dzierżawcy odkupu. d) Ażeby chcący należeć do targów na przyszłe odkupy, oprócz nowych plenipotencyi na dawniejsze ewikcyę, składali i nowe świadectwa Izb Cywilnych, tak o nowo uczynionej ocenie budowli na wyżej wyrażoney zasadzie, jako też o swobodności od zaprzeczeń wszelkiego w ogólności majątku, łatwo albowiem zdarzyć się może, że w upływie czasu albo zmienia się wartość budowli, lub weszły na majątek różne uzyskania, których uiszczenie odkłada się tylko do ukończenia odkupów. To jednakże nie ma się stosować do świadectw dodatkowych 50 rubli na duszę Pożyczkowego Banku Państwa i Rad Opiekuńczych, które nie potrzebują odnawiania, byleby tylko przedstawione były nowe na nie plenipotencye.

Samo z siebie wypada, że prawidło o przyjmowaniu ewikcyi, należących do terażniejszego odkupu, nie odnosi się do tych ewikcyi, które przedstawione są osobno dla zabezpieczenia jeszcze niewypłaconey zaległości.

7) Żadne zatem nieruchomości majątki z liczbą wyżej wskazanych, które w części są już przyjęte na inne skarbowe podłady, lub dostawy, w pozostałej swobodnej części do odkupów przyjmowane nie będą, jeżeli swobodna część nie stanowi oddzielnego majątku, który może przejść do Banku, lub podchodzi pod prawo do swobodnych majątkach mniejszej wartości, które mają być sprzedane w Gubernialnym Rządzie wedle prawideł, jak własny osiadły majątek dzierżawcy odkupu. W tych przypadkach dzierżawca odkupu obowiązany jest jednakże złożyć świadectwo tego miejsca, gdzie majątek w ewikcyi się znajduje, że rzeczywiście pozostaje swobodna część, do której w następnym czasie żadna pretensja być nie może, oraz zezwolenie właściciela, że on zgadza się na oddanie takowej swobodnej części na ewikcyę odkupów, na zasadzie następującego artykułu.

8) Co się tyczy ewikcyi, stanowi się podobnie jak w zobowiązaniach na trwające odkupy: 1) Że w plenipotencyach, które dane będą dzierżawcom odkupów od dających ewikcyę na oddanie w ewikcyę osiadłych majątków, gruntów i budowli, należy mianowicie wyrazić, że majątki ich powierza się dla zabezpieczenia akurately dzierżawy odkupu przez czterolecie, od 1835 do 1839 roku, i wyrazić adres i miejsce, dokąd w razie potrzeby, Izba Skarbowa, w której znajdować się będzie oddany na ewikcyę majątek może zgłosić się do ewikcyodawcy. 2) Że postanowione w mających obecnie moc odkupnych zobowiązaniach prawidła o nappierwszej odpowiedzialności ewikcyi, o policzeniu ich do Banku i o porządku w ich wyprzedazy, pozostają w teyże mocy i na przyszłe czterolecie.

9) Co się tyczy ewikcyi na przyszły odkup w Guberniach: Syberyjskich, Noworossyjskich, Małorossyjskich i Zachodnich, tedy o nich stanowią się następujące prawidła: 1) Nieosiadłe zdadne do uprawy grunta dozwala się przyjmować na odkupy w Guberniach: Syberyjskich, Noworossyjskich, Małorossyjskich i Zachodnich, na teyże zasadzie, jak dozwolono przyjmować one do odkupów w Wielkorossyjskich Guberniach. 2) Jeżeliby kto z ewikcyodawców zechciał oddać na ewikcyę swój osiadły majątek, z tém ażeby w razie niemieszczenia się dzierżawcy odkupu, policzone było one na ewikcyę Banku, tedy to się dozwala, lecz ma być o tém wyrażono w plenipotencyi; zresztą osiadłe majątki przyjmowane będą i na dawniejszym zasadzie. 3) Domy, fabryki i inne murowane budowle, żelazem lub dachówką kryte, jakoteż miedziane w zakładach gorzelnianych naczynia, przyjmowane będą na ewikcyę, z odpowiedzialnością na dawniejszym zasadzie; lecz jeżeli przedstawiane będą domy i inne budowle, tedy pod względem oceny, poświadczania jej i porządku wyprzedazy, postępować podług prawideł dla Wielkorossyjskich Guberni wydanych. 4) We wszystkich przypadkach na ten raz pozostaje w mocy teraz exystujące w tych Guberniach prawidło, że naprzód odpowiada majątek dzierżawcy odkupu a potem ewikcyę. (G. S.)

OGŁOSZENIA.

2 Sąd Kommissyi do urzadzania interesów Radziwiłłowskich Wołą Naywyższą ustanowiony, przez rezolucyę 1832 nowembra 29go na poobiednich sessyach słuhać sprawę z JW. Kamięńskim, a na rannych inne akto-ty wołać postanowiwszy, z powodu tylko nie znajdowania się tychże innych wpisów, w dalszym czasie sprawę Kamięńskiego ranne i poobiednie sessye zajmował — Po wzięciu zaś dopiero oney w namowę, gdy zachodzą żądania stron o wołanie spraw innych w registra sądowe wprowadzających się; a nadto gdy w wypełnieniu Naywyższego Imiennego JEGO CESARSKIEY MOŚCI dnia 22 czerw-

ca terazniejszego roku przez Rządzący Senat objawionego Ukazu, przez rezolucyę tego Sądu dnia 11go lipca tegoż roku nastają, postanowiono z upływem sześćmiesięcznego terminu przystąpić do wypełnienia tymże Naywyższym Ukazem poruczonych czynności; żeby więc w tém decydowanie wziętey w namowę sprawy nie było na przeszkodzie, stosownie zatem do powyższej namienionej swojej rezolucyi, Sąd Kommissyi sprawę z JW. Kamięńskim na sessyach poobiednich rozbiierać i decydować, inne zaś sprawy do rejestru wpisane i wprowadzić się mające, na sessyach rannych wołać i sądzić, oraz dalsze czynności ułatwiać, i o tém w otwartej Izbie Sądowej, a także przez Gazetę Kuryera Litewskiego ogłosić postanawia. 1835 grudnia 7go dnia.

Zgodno z Protokółem Filip Suzin Regent.
(1427)

2 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnego Całą Rossyę, etc. etc. etc.

Urodzonym Tadeuszowi Zaleskiemu Skarbnikowi Ptu Lidzkiego, Józefowi Kopacewiczowi Dworzaninowi b. Skarbu Litewskiego, Tadeuszowi Teterynowi Skalskiemu Majorowi b. Woysk Polskich, Franciszkowi Pieniążkowi Kolleskiemu Registratorowi, Tadeuszowi Sobolewskiemu; Annie Szulcowey żonie, Michałowi, Bolesławowi i Mieczysławowi Szulcom, synom zesłego Michała Szulca Profesora Architektury w Uniwersytecie Wileńskim, Józefowi Czyżowi Szambelanowi b. Dworu Polskiego, Józefowi b. Prezydentowi Grodzkiemu Wileńskiemu oycu Ignacemu b. Sędziemu Grodz. Wileńskiemu, Józefowi, Kazimierzowi synom i dalszemu rodzeństwu Houwaltom, Bazylemu Tuzkiewiczowi Tytularnemu Sowieńnikowi, Janowi Zienkiewiczowi Półkownikowi b. Woysk Polskich, Helenie z Sosnowskich Szymkowskiej, Józefowi Marszałkowi Oszmianskiemu, Janowi Rotmistrzowi Woysk Rossyjskich i Benedyktowi braciom, Johannie siostrze, Hrabiom Tyszkiewiczom, Xiędzu Józefowi Mirskiemu Kanonikowi Katedralnemu Mińskiemu, Onufremu Assessorowi Sądu Ziemskiego Klimowickiego oycu, Józefowi synowi i dalszemu rodzeństwu Sakowiczom, z dokładem opieki, Janowi Rotmistrzowi oycu, Alexandrowi synowi Jurkowskim, W. Wyszewskiemu, Stanisławowi Wizgirdowi Doktorowi Filozofii, oraz nabywcom funduszów jego hipotece uległych, Erazmowi Poluszyńskiemu Doktorowi Medycyny, Pawłowi Kuczewskiemu, i Starozakonnemu Iccie Eliaszewiczowi Wileńkinowi Kupcowi Mińskiemu 3ciey Gildy, Marcyannie z Sosnowskich, wprzód Korbutowey, teraz Dziemieszkiewiczowey Półkownikowey, dłużnikom Ignacego Reszki i ich successom, osobno teyże Marcyannie Dziemieszkiewiczowey, Xaweremu Deybellowi instytutorowi pensyi i Nauczycielowi w b. Uniwersytecie Wileńskim, Katarzynie z Sosnowskich Reszczynę Szackiej Sowieńnikowey, Grzegorzowi Szukanowskemu, Józefowi i Annie Latuszyńskim kupcom Miasta Wilna, i wszystkim innym, mieniącym się wierzycielami massy, pozwedyktalny, przed Sąd Powiatowy Wileński, a razem exdywizorski, na kadencyę następną Trzy-

królską i do każdego przypadnięcia sprawy, z instancji Urodzonych Hipolita Antuszewicza Komornika Ptu Wileńskiego opiekuna, Ludwika zaś pełne mającego lata i Franciszka braci, Józefy w zamężciu Małeckiej Professorowej z dokładem męża czyniącej, Alexandry i Antoniny siostr Reszków, potomstwa zesłego Ignacego Reszki wystużonego w Uniwersytecie Wileńskim Professora, Sztackiego Sowietnika, aktorów rzeczy, wynosi się o to: żałujący, po śmierci oycy, naydując własność sukcesywną ciężarami wielu obarconą; i nie mogąc ich uspokoić masą pozostałą; 1832 maja 24 oświadczenie na taxę zanieśli, a lipca 11 pozew do konkursu wydali; — skutkiem czego, Sąd Powiatowy Wileński, remissą 1833 marca 8, exdywizyę funduszów Ignacego Reszki ogłosił, komportacyę papierów nazaczył, i po wypełnieniu solenności wstępnych, z tegoż aktoratu, przy którym remissyyny wyrok stanowił, sprawę całą rozwiązać oczywiście przyrzekłszy; marca 10 awizacyą w Gazecie Kur. Litewskiego umieszczoną, dłużnikom i wierzycielom, pod utratą rzeczy, stawać w exdywizyi zalecił, — którą żałujący chcąc nayspieszniey ukończyć; pozvem niniejszym wszystkie powołują strony i proszą: przyjęcia dowodów, sądenia na zawiniających summ kapitalnych, jako to: na Zaleskim i jego successorach za kartą 1787 września 23, zł. 244 gr. 20, na Kopacewiczu i jego successorach za kartą 1800 kwietnia 26 zł. 137, na Skalskim i jego successorach, za kartą 1803 marca 26 ~~zł.~~ 8, na Pieniążku i jego successorach, za kartą 1807 października 15 rubli srebr. 30, na Annie matce, Michale, Bolesławie i Mieczysławie synach Szulcach, za kartą Michała Szulca 1802 stycznia 3, Xiędzu Filipowi Golańskiemu służąca, a 1813 lutego 1 Reszce przelaną zł. 440, na Czyżu za kartą 1806 kwietnia 8 i konwikyą ultymarną Ziemską Wileńską 1811 marca 17 ~~zł.~~ 45, na Józefie oycu, Ignacym, Józefie, Kazimierzu synach i rodzeństwie dalszém Houwaltach, ich dobrach Szyrwintach i funduszach wszelkich, za obligiem oycy 1808 marca 19 nastalym, 1816 grudnia 14 w Ziemstwie Wileńskim jawionym, a 1817 lutego 11 tabellą rekognicyyną tegoż Ziemstwa objętym ~~zł.~~ 500 czyli rubli srebr. 1,500, na Tuczkiwiczu i jego successorach, za trzema listami do Xiędza Filipa Golańskiego pisanemi i wlewki 1813 roku lutego 1 na imię Reszki w sobie mieszczącemi, za iszą 1810 czerwca 17 rubli srebr. 6, za 2gim 1810 lipca 20 rubli srebr. 5, za 3cim 1811 maja 27 rubli srebr. 6, na Xiędzu Mirskim i jego successorach, za obligiem 1810 listopada 26 Xiędzu Golańskiemu służącym, a 1813 lutego 1, Reszce przekazanym, rubli srebr. 70, na Zienkowiczu i jego majątkach Dobrzeitak i Spiahlica zwanych, w Powiatach Oszmiańskim i Zawileyskim leżących, za obligiem 1m 1812 marca 21 — 2m 1816 marca 9, niemniej za wyrokami dwoma ultymarnemi w Ziemstwie Oszmiańskim otrzymanemi, 1821 września 29 i 1830 grudnia 12 (prócz wskazów, procentów i expensów) rubli srebr. 700 i ~~zł.~~ 244, na Szymkowskiej za obligiem 1821 maja 1 rubli srebr. 64, na Tyszkiewiczach za wyrokami Izby Cywilney Wileńskiej w porządku śledztwiennym nastalemi, 1m 1829

marca 50, 2m 1830 sierpnia 26 ~~zł.~~ 305 kop. 56, na Marcyannie Dziemieszkiewiczowej, wówczas Sosnowskiej, za obligiem 1813 października 10, felixowi Białemu danym, 1815 listopada 23 przez Białego Józefowi Latuszyńskiemu, a 1817 kwietnia 5, przez Latuszyńskiego Reszce, kolejną wlewki, ustąpionym rubli srebr. 100, na Onufrym oycu, Józefie synie, i rodzeństwie dalszém Sakowiczach, za obligiem 1817 czerwca 20 i listami satysfakcyą mu upewniającemi rubli assygn. 1,120, na Janie oycu, Alexandrze synie Jurkowskich, lub ich successorach, za kartą 1820 stycznia 7go rubli srebr. 13, na Wyszewskim i jego successorach za kartą 1824 grudnia 8 rubli srebr. 4 kop. 80, na Stanisławie Wizgirdzie za obligiem 1806 marca 6, dopiskiem 1807 listopada 20 i wyrokiem Ziemskim Trockim 1810 marca 26, pod niestanność ultymarną Wizgirda, wskazującym na Onufrym Eytminie, debitorze jego, summę dla Reszki, zł. 1,151, ale następnie Eytmin exdywizyą oświadczył, z której Sąd Exdywizorski, dekretem 1830 lipca 8, w majątku Barbaryszkach, Powiecie Trockim, zaścianek Onufryszki budowlę gospodarską i ziemi morgów 20, przętów 195, przęcików 50 mieszczący, Wizgirdowi wydzielił, osobno na Józefie Judyckim b. Marszałku Rzeczyckim i dobrach jego Łojowie rubli srebr. 1,040 kop. 91, a na reparabiliach rubli srebr. 922 kop. 84 mu sądził — Z jakowego wydziału massy Eytminowskiej, gdy Poluszyński lokatę ziemną, prawem 1832 marca 14 w Ziemstwie Wileńskim, a summę na Łojowie, wlewkiem 1831 stycznia 29 w Grodzie Wileńskim przyznanym u Wizgirda kupił, i iszą Kuczewskiemu, 2gą Isce Eliaszewiczowi, dokumentami 1832 maja 24 w Sądzie Cywilnym i 1833 lipca 5go, w Sądzie Powiatowym Wileńskim przyznanemi wybył; wskazania więc na dłużniku i razem nabywcach majątku hipotece uległego, to jest: Poluszyńskim, Kuczewskim i Eliaszewiczu pomienionych w górze zł. 1,151, doliczenia do summ wszystkich na każdym osobno procentów, uspokojenia z nich, równie jak z domu na przedmieściu Wilna leżącego, taxą wieczystą, zawinień słusznych, potrącenia nadpłat czynionych, skasowania poszukiwań nieprawnych i niesprawiedliwych, obliczenia pod juramentem Szukanowskiego, Latuszyńskich i innych z wyborów pensyi emerytalney za arestami nastalych, ukarania stron niekomportowaniem papierów sprzeciwienstwo wyrokowi dopełniających, określenia alimentów nieletnim odpowiedzialnych, zapisania amissy wieczney stosunkow nieobjawionych, naznaczenia wierzycielom przysiąg stosownych, uznania na winnych expensów prawnych, i sądenia tego wszystkiego, co żałoba pierwsza objęta, lub co ze składu interessu wypadnie, a w sprawie samey prozonom będzie — Roku 1833 miesiąca grudnia 1 dnia.

Roku 1833 grudnia 4 dnia. Ze takowy pozew w Sądzie Powiatowym Wileńskim jawiony, i że w Gazecie Kuryera Litewskiego umieszczonym bydź może, tenże Sąd zaświadcza.

Assessor Jan Czvž.

Regent Julian Malicki.

Czytałam Ludwik Jałowicki. (1408).
DODATEK DRUGI

W ilno dnia 11 Grudnia r. s. 1833 roku.

N I E M C Y.

Monachium d. 4 grudnia.

Podług listów z *Tryestu* pod 29 listop., tegoż dnia po odbytej przeprawie przez dni 15, przybył tam z *Nauplii* statek pocztowy, na którym się znajduje 24 młodzieńców, przez rejencyą na wychowanie do *Monachium* wysłanych. Listów zeń jeszcze nie wydano, lecz wiadomo, iż przy wyściu jego z *Nauplii* d. 14 listop., we wszystkich częściach Grecyi, zupełna panowała spokojność.

Frankfort nad Menem d. 7 grudnia.

Baron *Verstolk van Soelen*, Królewsko Niderlandzki Minister spraw zewnętrznych, przybył tu wczora z orszakiem z *Hagi*. (A. P. S. Z.)

A N G L I A.

Londyn dnia 3 grudnia.

W sobotę Hr. *Grey*, oddał wizytę Postowi Rossyjskiemu Xięciu *Lieven* w *Asburnham-House*.

W tych dniach rozbiegła się tu pogłoska o mniemaney zmianie Ministrów: Hr. *Grey*, jak powiadają ustąpi ze swego miejsca, a Hr. *Durham* otrzymał od Króla polecenie, utworzenia nowego gabinetu. *Courrier* atoli zapewnia, iż ani cienia prawdy nie ma w tey wieści.

Lord *Althorp* w sobotę ztąd odjechał, by odwiedzić R. *Spring-Rice* w jego majątności blisko *Hertford*.

W *Hatfield-House*, jak słyhać, jeszcze w ciągu tygodnia, odbędzie się zgromadzenie najsilniejszych Torysów. Jak się zdaje, oczekują tam Xięcia *Gloucester*, Xięcia *Wellingtona*, Hr. *Rosslyn* i *Sir Rob. Peel*.

Kapitan *Elliot*, który, jak wiadomo, przyjął służbę u *Don Miguela*, w przeszły czwartek przybył szczęśliwie od brzegów Portugalskich na szonerze do *Falmouth*. Ma on od *Miguela* pełnomocnictwo i śródkki, by dlań w Anglii nająć i uzbroid eskadrę z okrętów wojennych. Podług jego zapewnien, sprawa *Don Miguela* daleko więcey ma stronników, niżeli Królowey *Donny Maryi*.

Baron *Stockmar*, agent Króla Belgów z *Parryża* i *Sir Henry Seaton*, także do orszaku Króla należący, z *Laeken*, tu przybyli. (A. P. S. Z.)

W Ł O S N Y.

Rzym d. 28 listopada.

Dnia 12 t. m. odprawiło się tu żałobne nabożeństwo, za duszę J. K. M. *Ferdynanda VII*, Króla Hiszpańskiego. Wszyscy tu znajdujący się duchowni hiszpańscy, pod przewodnictwem *Monsignor Avella* i *Navarro* i hiszpańscy kunsztmi-strze, którzy okazali katafalk wystawili, znajdowali się na tym obchodzie.

Gazeta Neapolitańska donosi, iż nie dawno na brzegach prowincyi *Terra d'Otranto*, w bliskości zatoki *San Cataldo*, znaleziono zdechłego wieloryba niezmierney wielkości. Wzięto go zrazu za rozbity statek. Długość jego wynosiła 67, a szerokość 27 palm (palm 9¹/₂ cala). Rządca prowincyi rozkazał natychmiast przedsięwziąć potrzebne śródkki, aby zapobiedz szkodliwym skutkom, z wyziewów dla prowincyi wyniknąć mogącym. Tran i tłustość wieloryba wynagrodziły wszystkie trudy, a ogromny skielet jego umieszczono w muzeum towarzystwa rolniczego tey prowincyi. (A. P. S. Z.)

O G Ł O S Z E N I A.

1. Na wywyżey wydanych w dniu 16 Czerwca terażniejszego roku, Prawideł, dla odbycia ósmego popisu ludności, 88 § zabronione wszystkie w ogólności przechodzenia podatkowych stanów, w ciągu pierwszego dla popisu terminu, to jest: do 1go Maja następującego 1834 roku, a po upłynieniu tego terminu, podług 91 § tychże Prawideł, dozwolone takie przechodzenia na ogólney osnowie, i za

przedstawieniem świadectw, że oni w skazkach nowej rewizyi, pokazani na dawniejszych miejscach swego zamieszkania; tymczasem przeciwnie przytoczonemu § znaczna liczba wchodzi do Izby od włościan różnego nazwania prośb, o dozwolenie im przy terażniejszym popisie przypisywać się do innych miejsc; jakowych prośb rozstrzygnięcie na istotney osnowie wyrażonych §§ Prawideł o rewizyi, nie tylko nie przynosi istotney korzyści dla proszących, ale narażając ich na niepotrzebne wydatki, staje się ciężarem dla Izby; a zatém Izba Skarbowa, na skutek rezolucyi swojej, nastafey dnia 1 terażniejszego Grudnia, podaje do powszechney wiadomości, a w szczególności osobom zajmującym się pisaniem dla podatkowego stanu ludzi podobnych prośb, iż do 1go Maja następującego 1834 roku, ona nie ma prawa dozwalać przechodzenia ludziom tego stanu, i każdy z nich, powinien zapisać się, przy terażniejszym popisie, tam, gdzie w ostatney rewizyi znajduje się zapisanym, a przechodzenie im dozwolone na ogólney osnowie od dnia 1 tego maja, ale nieinaczej, jak z zachowaniem porządku, przywiedzionym 91 § ustanowionego Grudnia 8 dnia 1833 roku.

Sowietnik Lega.

W obowiązku Naczelnika Stołu Mateusza Kuczewski (1430)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na oddanie z publicznych targów w odkupną dzierżawę w mieście Wilnie krobzanego żydowskiego poboru, zostającego teraz na odkupie, a mianowicie: od rzezi na koszer rogatego bydła i koszer nego mięsa, od rzezi na koszer różnego ptastwa, od przyjeżdżających kupców, piekarzy, łososiny i innego drobiazgu od 1 Kwietnia 1834, do 1 także Kwietnia 1838 roku, przeznaczone terminy dla odbycia targu dnia 12 Lutego następującego 1834 roku, i dla przetargu we trzy dni po nim; a zatém życzący uczestniczyć w takowych targach, zechcą przybydź na przeznaczone terminy do tego Rządu, z prawami i dostatecznymi ewikcyami, gdzie objawione im będą i poprzednicze do zawarcia kontraktów kondycye: przy czém dołącza się, iż wyrażone pobory zostają teraz na odkupie, z opłatą na rok: pierwszy artykuł od rzezi bydła po 19,600 rubli, drugi od rzezi ptastwa po 4,450 rubli, i trzeci od przyjeżdżających kupców, piekarzy, jedwabiu i innych drobiazgow po 6,645 rubli srebrem. Listopada 14 dnia 1833 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.

Sekretarz Kawalenok.

Powyczyk Żwirzdowski. (1428)

1. Мы ниже подписавшіеся избранныя Виленскимъ Еврейскимъ Общешвомъ и ушверженныя здѣшнимъ Губернскимъ Правленіемъ къ сосшавленію 8й ревизіи, по Высочайшему Манифесу 16го Іюня сего 1833го года — сими объявляемъ всемъ Евреямъ, принадлежащимъ къ Виленскому Кагалу, живущимъ здѣсь и въ прочихъ Городахъ и мѣстахъ Виленской и другихъ Губерній, чшобы съ 1го наступающаго Декабря мѣсяца, каждый явился къ нимъ въ домъ брашшва называемаго Поржондковое, на

Школьномъ Дворѣ сосполицій и подавалъ бы новую сказку о себѣ и семействѣ своемъ, по формѣ находящейся у насъ; упрощаемъ всѣхъ Начальствъ и обывателей подъ ведѣніемъ коихъ жилиществуютъ Виленскіе Евреи, дабы не удерживали никого изъ Виленскихъ Евреевъ безъ наіего свидѣтельства, въ томъ, что онъ записался у насъ въ новую ревизию, съ предостереженіемъ ихъ, что ежели бы кто не записался въ ревизию по 1е Маія насшупающаго 1834 года, томъ подвергается всѣмъ штрафамъ положеннымъ въ Высочайше утвержденныхъ для новой ревизіи Правилахъ — А дабы никто не могъ опровергаться невѣдѣніемъ о семъ, то уведомленіе сіе публикуется. Ноябрь 1833 года.

Zelman Mowszowicz Rokeich — Jeremiasz Faywizowicz Mayzel — Leyba Fitzilowicz Titiesz.

Печатами дозволяеши: въ должности Полицейскаго Прокурора Горскій. (1426)

1. WJPan Marcin Buchowiecki upełnomocnił mię, abym nad prawem jegow Lautzen-Kurtzumskim konkursie czuwał; teraz zaś gdy od roku, na moje powtarzane listy nie odpowiedziano, owszem nawet list mój rekomendowany do niego, addressowany, bez rozpieczętowania został mi na powrót odesłany. Upraszam przeto ninieyszem, wyżej wyrażonego WJ Pana Marcina Buchowieckiego, ażeby się u mnie naydaley do 7go Januaryi 1834go roku dla udzielenia należytej instrukcyi stawił, albowiem w przeciwnym razie utracie jego pretenzsy nie będę mógł zapobiedz. Mitawa dnia 1go decembra 1833 roku.

Podpisano: Adwokat Sądu Głównego Richard v. Bistram. (1432)

1. Mając corocznie z owczarni mey do zbycia owce i tryki sortowane różnego wieku, z gatunku i rasy czystych hiszpańskich za cenę umiarkowaną; zawiadaniom osoby chętnej nabycia, aby po takowe pod adresem mym do Poniemonia pod Rownem, w kraju Królestwa Polskiego położonego, w miesiącu Lutym z umową o cenę, a zaś w końcu miesiąca Lipca po strzyży po odbiór łaskawie zgłaszały się.

P. L. Frenzel.

Печатами дозволяю: въ должности Виленскаго Полицейскаго Прокурора Горскій. (1435)

2. Od Wołyńskiej Izby Skarbowey ninieyszem ogłasza się, iż podług odniesienia się Kommissaryatskiego Departamentu Ministerium Wojennego z dnia 13 Października N. 2,789, będzie się odbywał w niej targ 19, i przetarg dnia 23 Lutego następującego 1834 roku, na podjęcie się podradu z Dubieńskiej Kommissaryatskiej Kommissyi, roczney od 14 Kwietnia tegoż roku przewozki, do różnych miejsc, skarbowych rzeczy i medykamentow, na jednokrotnych podwodach, i osobno w zdarzeniu nadzwyczajney potrzeby, na terminowych trójkach, tak w Roszsyi, jak i za granicę, który podług przybliżonego obliczenia Kommissyi, będzie dochodził do summy *pięćdziesięciu pięciu tysięcy rubli*. Życzący uczestniczyć w takowych targach, powinni przybyć do Izby Skarbowey z sprawiedliwemi i pewnemi ewikcyami, rozciągającemi się nie niżej *od ośmnastu tysięcy, czterechset rubli*.

Sekretarz Sadowski. (1410)

2. Od Wołyńskiej Izby Powszechney Opięki ogłasza się, iż w niej będzie się przedawał z publicznego przez aukcyę targu oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu nieruchomości majątek obywatelki z poprzedzającego zamęztwa Kollegialney Assessorowey Katarzyny Lutawinowey, a w powtórnym Podpółkownikowey Popowey, w Łuckim Powiecie we wsi Teremnem sto dusz pęci mężkiej włością, ze wszystkiemi ich siemieniotościami, uprawnemi i sianokośnemi ziemiami, lasem, pańskim i ekonomicznem zabudowaniem i innemi gospodarczemi oporządzeniami, za nieopłacenie za pożyczką w Izbie 1824 roku grudnia 19go, pozostałej za uczynionemi wypłatami srebrem 190 rubli i assygnacyami 8460 rubli z nagromadzonemi procentami, na terminach, pierwszym 5go, drugim 8go i trzecim ostatecznym dnia 12go marca 1834 roku. Życzący kupić takowy majątek, zechcą przybyć do tej Izby na wyżej wyrażone terminy, gdzie mogą widzieć ocenkowe opisanie.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz i Kawaler Kondratjew.

Buchalter Dziakiewicz. (1424)

2. Od Mińskiej Izby Skarbowey ogłasza się ninieyszem, iż w niej będą się odbywały targi, na oddanie w 120-letnią arendę od 12 Kwietnia następującego 1834 roku w Bobruyskim powiecie majątku Kosarzy z Zubarewiczami, wziętego w Skarbowe zawiadowanie za dług należący się od Jenerała Polskiej służby Józefa Wiszczyńskiego Mophilewskim Jezuitom. W rzeczonym majątku liczy się domów 155, i dusz męskiej pęci 522, dochodu zaś wyliczono 2,179 rubli 7½ kopiejek srebrem. Zaczem życzący wziąć rzeczony majątek w takową arendę; zechcą przybyć do pomienioney Izby, z pewnemi w ilości dwuletnich dochodów ewikcyami, na terminy następującego 1834 roku w miesiącu styczniu: targ 9 i przetarg 12 dnia, kondycye zaś objawione będą przy targach. Listopada 29 dnia 1833 r.

Gubernialny Podskarbi Nikołaj Holiniwicz.

Sekretarz Neronński.

Naczelnik Stołu Heronim Tomorowicz (1411)

2. Zeszły w roku 1832 z tego świata ś. p. Jakób Łabuński w dobrach JW. Hrabi Ludwika Wittgenstein w Powiecie Newelskim w Gubernii Witebskiej Topory zwanych, zostawił po sobie w gotowiznie podług opisu urzędownie przy śmierci uczynionego, na kilkaset rubli assygnacyynych, i małą ruchomość; jakowey pozostałości, lubo mnie niżej podpisanego Jakóba Niskowskiego, sam uczynił przy świadkach wiary godnych successorem, i oddał pod zupełne mnie rozrządzenie, nie chcąc wszakże profitować na moją korzyść, tej dobrowolney z dobrych ku mnie skłonności pochodzący ofiary; wzywam naybliższych z pewnemi dowodami krewnych, aby w ciągu cztero-miesięcznym do kontraktów następnych, jawili się w Powiat Newelski, dla otrzymania właściwą drogą takowey successyi, a to pod upadkiem rzeczy. 1833 r. gbra 18.

Jakób Niskowski Adwokat. (1422)

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski ustanowiony na majątność Butowty w Powiecie Upickim leżącą, do dziedzictwa W. Jerzego Diesterlhofa należną, i dzieło swoje z udzielonego protokołu zwyczajnym porządkiem konkursowym już pełniący, nie otrzymawszy do oznaczonego pierwiej terminu żadnych doniesień kredytorskich; przez rezolucyą 22 dnia idącego miesiąca nowembra zapisaną, zastrzegł wszystkich do tej sprawy interessowanych, że determinuje ostateczny termin objawienia stosunków, do dnia 7 decembra terażniejszego roku — Że 15 dnia tegoż miesiąca decembra, w mieście Sądowym Poniewieżu, dzieło do namowy weźmie i na zamilczane pretensye wieczną zapisze amisyą — Gdyby zaś nikt niewiadomością zastąpić się niemógł, to i niniejsze doniesienie, w Gazecie Kuryera Lit. zamieszcza — Dano w Poniewieżu 1833 roku nowembra 27 dnia.

Sędzia Powiatowy i Exdywizor Olechnowicz.

Assessor Sądu Ptowego F. Wereszczyński.

Assessor Sądu Powiatowego i Exdywizor Adam Jasiński.

Regent Jan Jasiński. (1425)

3. Wyczytawszy w Dodatku Kuryera Litewskiego pod N. 142 przez P. Maryą z Mejerow Parczewską umieszczone przeciwko sobie ostrzeżenie, gdyby ono mieściło w sobie słuszne powody, zostawiłbym w milczeniu, lecz ponieważ ma na celu pomawiać moją opinią, zmuszony więc jestem Publiczności objaśnić Nieprzeczę że w idącym roku marca 27 przyjąłem plenipotencyą od P. Parczewskiej, lecz oney w kilka dni przez oświadczenie w Sądzie Powiatowym Wileńskim zapisane zrzekłem się; tysiączne uręczenia wdzięczności, usilne jej prośby, i wdania się osob, zmusiły mnie znowu tęż samą plenipotencyą przyjąć, gdzie znalazłem stan interessow zaniegdany, majątek Dyaniżki z attynencyą Grabówką zupełnie zniszczony; a dopominki kredytorow nader liczne, stawiły nieraz w trudney pozycyi, tak dalece, że często nie było czém załatwiać koszta procederowe; co wszystko w skutek naysolenniejszych uręczeń wdzięczności, własnymi zastępować musiałem, i mam o to pretensyą dotąd jeszcze niezabonifikowaną. W późniejszym czasie nie mając wydatków powracanych, i widząc prace bez wynadgrózenia, upraszałem P. Parczewską aby od promocyi swoich interesow uwolniła, a w koleji przez oświadczenie w Aktach Sądu Powiatu Wileńskiego gbra 13 zapisane, wydanej plenipotencyi kiedy się zrzekłem, to wzbudziło jak dziś uważam, niechęć, rozmijającą się ze wszelką słusnością, a w skutek tego zapisała pod datą gbra 18, przeciwko mnie oświadczenie, na które ja teyż daty bo dnia 24 odpowiedziałem, i razem stan interessow jaki był, i co na jakim stopniu dopiero zostaje, zjaśniłem. Wszakże P. Parczewska niechęć weyśdź w istotę rzeczy, i należności mojej oddadź, powstaje na mój honor, ostrzeżga Publiczność, aby nikt kapitałow i procentow mnie nie wypłacał; nad czém mocno dziwię się, bo żadnych niema, a jeśli te szczególniejszym sposobem przedemną ukrywały się, lub dziś ja-

kie posiada, przez samą ludzkość, życzę aby we wszystkim było co naywięcey. Zapowiada jakobym ja nieodpowiedział celowi swojemu; w tém nic innego nie jest jak oznaka niewdzięczności. Cóż robić, nie pierwszy jestem, któremu podobnie się wypłaca. A ponieważ dotąd niektóre P. Parczewskiej służące kwity z opłaty podatkow, jako i dalszych wydatkow zpaydnją się jeszcze w ręku moiém, a zajmujący się interessami P. Parczewskiej nieprzyymują; przez niniejsze więc wzywam P. Parczewską iżby one przyjąc raczyła, gdyż takowe mi na nic są niepotrzebne. Datt 1833 xbra 4 d. w Wilnie.

Antoni Oleszkiewicz Adwokat przy Sądzie Powiatowym Wileńskim. (1426)

2. Kommissoryatski Departament Ministerium Wojeanego, wzywa życzących podjąc się w ciągu jednego roku przewozki z Kommissyi Wileńskiego Kommissoryatskiego Depo skarbowych rzeczy i medykamentow, na zwyczajnych, a w zdarzeniu potrzeby na terminowych podwodach, w Rossyi i za granicę. Życzący podjąc się takowego podradu, mogą przybydź do Departamentu, z prawnymi świadectwami i pewnymi ewikcyami, na przeznaczone na osnowie Naywyżey zatwierdzoney 17go Października 1830 roku ustawy o podradach, terminy dla targu, 4 stycznia następującego 1834 roku, i we trzy dni dla przetargu, podczas zasiadania; kondycye zaś na tę przewózkę, mogą widzieć i przed naznaczonymi wyżey terminami. Autentyk podpisał:

Jenerał Krigs-Kommissarz, Jenerał - Adju-tant Szypow.

Sprawdzał: Naczelnik oddziału Terajew.

Zgodno: Naczelnik Stołu Mielnicki. (1421)

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż dla uskutecznienia przewodzącego się zaległego skarbowego uzyskania, liczącego się na nieakuratnym podradczyku, który w 1798 roku do Litewskich magazynow dostarczał prowiant, żydzie Nachmanie Żetkinie; oddane na przedaż z publicznych targow ewikcyę, przez niegoż Żetkina, z powodu teyż dostawy przedstawione, a mianowicie 300 męzkiej ptci dusz włościan w majątkach Hrabiego Kossakowskiego Kieżyany i Rukty, w Wileńskim Powiecie potożenie mających, ocenionych, pierwszy 12,120 rubli, a ostatni 8,015 rubli srebrem, tudzież domy osobistych poręczników za niego Żetkina, Kowieńskich mieszkańców, żyda Lewina Słowieczyka i Jana Krzyżanowskiego, w mieście Kownie potożone, ocenione: pierwszego 1,205 rubli 52 kopiejek, a ostatniego 2,832 ruble srebrem, i do tego przeznaczone terminy 22 stycznia następującego 1834 roku, z przetargiem we trzy dni po pierwszym terminie, dla przedaży majątkow Kossakowskiego w Rządzie Gubernialnym, a na domy Słowieczyka i Krzyżanowskiego w Kowieńskim mieskim Magistracie; a zatém życzący kupić rzeczzone majątki i domy, zechcą przybydź na przeznaczone terminy do tego Rządu i Kowieńskiego mieskiego Magistratu, gdzie też objawione im będą poprzednicze kondycye, oraz inwentarze z ocenkami. 1833 roku grudnia 4 dnia.

Sowietnik Zawrowski.

Sekretarz Józef Eysymont.

Naczelnik Stołu Micewicz. (1409)

3. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na fundusze JW. Adolfa Święckiego uznany, od dnia 13 teraźniejszego miesiąca Nowembra jurysdykcję swoją w Mieście Powiatowym Święcianach otworzył, sprawy konkursowej słucha, i pod rozbiór ją dnia 22 następującego miesiąca decembra, w namowę weźmie; o czem aby interessowane strony wiedziały, i z objawieniem swoich należności pośpieszyć mogły; przez niniejszą awizację zawiadamia. Datt 1833 nowembra 28 dnia.

Sędzia Powiatowy Zawileyski Józef Mikosza.

Sądu Powiatowego Assesor Niewiadomski.
Sekretarz Swirszczewski. (1414).

3. W skutek rezolucyi Sądu Powiatowego Wileńskiego pod dniem 3 msca 9bra roku idącego nastafey, wszelka ruchomość po nieżyjącym Pisarzu Kommissyi Edukacyney Dmóchowskim, z garderoby, bielizny, srebra i różnych artykułów składająca się, będzie wyprzedawać z publiczney licytacji, w Izbie Sądu Pttgo Wileńskiego, począwszy od dnia 11go idącego msca o godzinie 2giey z południa, aż do ukończenia. Datt roku 1833 msca xbra 5 d.

Sądu Powiatowego Wileń. Assesor Cezary Wiłeyko. (1419)

3 Niżej podpisany uwjadamia niniejszém szanowną Publiczność, że żadne umowy czyli kontrakta na jego imie, za ważne uznawać nie może, które nie przez niego samego albo przez kogo mającego prawną plenipotencyą zawarte będą.

W Jurburgu dnia 26 nowembr. 1833 roku.
J. S. Feinberg Rossieński iszey Gildy Kupiec.

Печаташь дозволяешься: въ должности Полицмейстера Прокудинъ Горскій. (1403)

3. Niżej podpisany dziedzic uprasza Szanownych Possessorów sched lokacyynych doczesney exdywizyi massy obywateli Dederkow, dóbr Oborka z folwarkami Puzele, Łomieniszczyna, Cielaki, i Ukropow w Pttcie Oszmiań, Gubernii Wileńskiej położonych, ze wszystkimi dalszemi attynencyami i wioskami do nich przynależnemi; tudzież udzielney majątności Błudowa z folwarkiem Czyżowszczyzna, i dalszemi attynencyami, i wioskami w powiecie Wileyskim Gubernii Mińskiej sytuowanych, aby raczyli (bez odmiany dawnego tytułu dziedzictwa mego) z wyrażeniem tylko swoich sched, podług oczywistego dekretu 1832 apryla 22, i wydziału inwentarzowego z mappą, regularnie podawać następujące od 1 stycznia roku 1834, 8mej rewizyi skazki obojey płci ludności, z dodaniem bydź mogących opuszczonych, nowonarodzonych, lub z rozeyścia przybyłych, stosownie do przeszłej rewizyi 1816 roku, i dobawkowej 1827 lata. Mianowicie ostrzega się Porucznik Roch Dederko, trafnym sposobem nad słusność rzeczy, possesor tymczasowy dóbr Oborka z attynencyami, aby też skazki następujące bez ubytku skarbowego, i niżej podpisanego współfaktora podawał; inaczey wszelka odpowiedź, podług N a y w y ż s z y c h prawideł, respective sched, spadać będzie na loka-

toryuszów, przy okupnie dla niżej podpisanego dozwoloném, za każde wysledzone uchycienie, lub zatajenie. Niżej podpisany tém wiacey do tey awizacyi, przez gazetę Kuryera Litewskiego jest spowodowany, że dzieło poexdywizorskie rozpisowe z appellacyi w Izbie Wileńskiego Cywilnego Sądu, w stosunkach jego nie tak rychle poprawczą drogą rozbiieraném będzie, i zapewne chyba po upływie terminow 8go popisu, konkluzją otrzyma. Pisan w Wilnie 1833 roku msca grudnia 1 dnia.

Były Prezes Izby Kryminalney Wileńskiej i Kawaler orderów Barnaba Dederko.

(1407)

1 Rada Mieyska Wileńska zawiadamia, że w dniu 13 teraźniejszego miesiąca na skutek przedpisania JW. Giwilnego Gubernatora i Kawalera 7 praes. za N. 23,611 otrzymanego w Izbie teyże Rady będzie się odbywał przetarg o godzinie 11 z rana na dostarczenie roczney porpcyi na oświecenie ulic miasta Wilna oleju górą do 6,000 garcy i świec łojowych 39 pudow i funtow 13; przeto życzący przyjąć wymienionych przedmiotow dostarczenie zechcą w powyższym terminie przybydź do teyże Rady. Datt 9 xbra 1833 roku.

Józef Krzemiński Radny M. W.

Pismowodzca Bagieński. (1455)

1. Przybyły z St. Petersburga JPan Kreycer dystylator, ma honor uwiadomic Prześwientną Publiczność; iż przy zaułku S. Michała w domu W. Piaseckiego, założył Fabrykę dystylacyi trzy gatunkowego Romu krajowego, zagranicznemu prawie nieustępującego, Wódki francuzkiej pod nazwaniem Cognac-Balsamy, 24 gatunki słodkich wódek, i araku.

Печаташь дозволяешься въ должности Полицмейстера Прокудинъ Горскій. (1434)

3. Mechanik niżej podpisany mam honor Szanowney Publiczności donieść, że mam do sprzedania dwa nowe mechaniki, Wiedeńskiej naylępiey zbudowane o sześciu i pół oktawach z czterma pedałami, mahoniem kryte, Pantaliony, cena umiarkowana z zupełném uręczeniem ich dobroci, odnoszącey się jak dla mechaniki, niemniey mocy i przyjemnego głosu. Życzący nabydź, może one widzieć i probować w kamienicy WWJJXX. Franciszkanów pod Nrem 392, przy Trockiey ulicy arendującey się przez W. Kaciukiewicza w miejscu mojego mieszkania. — 1833 roku nowembra miesiąca dnia 30.

Josef Landzberg.

Печаташь дозволяешься: въ должности Виленскаго Полицмейстера Прокудинъ Горскій. (1418)

3. ZNICZ, Noworocznik wydany przez Józefa Krzczkowskiego na rok 1834. Wyszedł z druku i znajduje się w Księgarniach: Zawadzkiego i Glücksberga. Cena exemplarza rubli srebrnych dwa. PP. Kollektorowie na Prowincyi, otrzymają exemplarze należne dla Preumeratorów w przeciągu bieżącego miesiąca grudnia; mieszkający zaś w Wilnie, raczą się zgłosić do Księgarni JP. Glücksberga.

(1405)

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1833. d. 11 Grudnia.

CENZOR LEON BOROWSKI.